

Socialdepartementet

103 33 Stockholm

Deltagande på distans i styrelsesammanträden i samordningsförbund

(S2019/03087)

Försäkringskassan tillstyrker förslaget om att ge möjlighet till deltagande på distans i samordningsförbundens styrelsesammanträden och lämnar följande synpunkter.

2 Författningsförslag och 6 Författningskommentar

I den föreslagna bestämmelsen ställs det, i jämförelse med bestämmelsen i kommunallagen, inte något krav på att samtliga deltagare i sammanträdet ska kunna se och höra varandra.

I promemorian förs fram att de identifieringssvårigheter som kan tänkas förekomma inom kommunfullmäktige knappast uppkommer i förbundens styrelser där antalet medlemmar som huvudregel är färre än i fullmäktige. Försäkringskassan delar den bilden. Det bör ändå, för att samtliga styrelsemedlemmar ska kunna delta i överläggningar ställas krav på att samtliga deltagare ska kunna höra varandra för att alla ska kunna delta på samma villkor (jfr prop. 2013/14:5 s. 35). Det är oklart om man avser att kravet på att alltid höra varandra ingår i ljudöverföring i realtid eller om det ska ses som en del i att delta på lika villkor. Regeringen bör i det fortsatta arbetet överväga att föra in kravet på att samtliga deltagare ska kunna höra varandra i bestämmelsen eller åtminstone tydliggöra saken i propositionen.

3 Bakgrund

Av första stycket på s. 8 framgår att en part som har flera medlemmar antingen representeras av en av medlemmarna eller av samtliga medlemmar. Kommuner ses som en part men har vanligtvis flera medlemmar i samordningsförbunden. Av 10 § lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser framgår att varje förbundsmedlem ska vara representerad i styrelsen med minst en ledamot och en ersättare. Bestämmelsen ger inte utrymme för någon annan tolkning än att det är medlemmarna och inte parten som representeras i styrelsen. Kommunen (eller regionen) kan bara utse ledamöter eller ersättare till samordningsförbundets styrelse som också är ledamot eller ersättare i den egna fullmäktigeförsamlingen. En kommun eller region kan därför inte utse en ledamot eller ersättare för annan kommuns räkning utan representerar enbart den egna kommunen eller regionen. Försäkringskassan anser att det här behöver klargöras i det fortsatta arbetet.

Nationella rådets uppgifter beskrivs längst ner på s. 8. Rådet har såsom framgår av texten, ingen styrande roll i formell mening. Försäkringskassan menar dock att det är ofrånkomligt att rådet ändå har en betydande påverkan i praktiken på samordningsförbundens verksamhet genom att Nationella rådet bidrar till kunskap och utveckling i förbunden samt ger vägledning i olika frågor. Beskrivningen av Nationella rådet bör därför utvecklas något om regeringen avser att återkomma i den delen i arbetet framöver.

4.1 Deltagande på distans

I den hemställan som lämnades in den 28 juni 2019 av bland annat Försäkringskassan och som ligger till grund för den föreslagna bestämmelsen motiveras behovet av att kunna delta på distans med att fysiska möten kräver ett omfattande resande för vissa ledamöter. Resandet upplevs skapa en onödig tidsspilla och en onödig miljöpåverkan. Enligt promemorian, s.14, ska bestämmelsen ge förutsättningar för att bedriva styrelsearbetet på ett hållbart och effektivt sätt. Man kan, utifrån erfarenheter av distansarbete under pandemin, också konstatera att arbete på distans inte nödvändigtvis behöver ses som det undantag från eller det komplement till fysiskt möte som länge har varit självklara.

Mot bakgrund av detta blir de skäl som ursprungligen härrör från förarbetena till kommunallagen något missvisande eftersom de bygger på att deltagandet på distans endast ska ses som ett komplement till det fysiska mötet. Försäkringskassan anser därför att det sistnämnda skälet bör tonas ner för bedömningen av om en eller flera styrelsemedlemmar kan delta i ett sammanträde på distans. Underlaget för att kunna bedöma när en deltagare kan delta på distans behöver tydliggöras i det fortsatta arbetet.

I promemorian, s. 15, diskuteras den personuppgiftsbehandling som ett deltagande på distans innebär. Den personuppgiftsansvariges ansvar betonas, men det framförs inte tillräckligt tydligt att det är samordningsförbunden som är personuppgiftsansvariga för den personuppgiftsbehandling som görs inom förbundet. Det är därmed förbunden som även är personuppgiftsansvariga för den behandling av personuppgifter som sker när deltagande sker på distans. Det behöver därför tydliggöras att samordningsförbunden är ansvariga att se till att den eller de kommunikationsplattformar som används inte innebär att personuppgifter förs över till tredje land på ett sätt som strider mot EU:s dataskyddsförordning.

Vid styrelsemöten i samordningsförbund behandlas inte personuppgifter om deltagare i insatser. Det kan dock inte uteslutas att personuppgifter, även känsliga sådana, behandlas på styrelsemöten om personer som arbetar i förbundet. Den beskrivning som ges på s. 16 om vilka personuppgifter som kan behandlas vid sammanträden bör därför justeras.

Beslut i detta ärende har fattats av rättschefen Mikael Westberg. Föredragande har varit verksamjuristen Ann-Louis Söderman.

Mikael Westberg

Ann-Louis Söderman